

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
«25» квітня 2024 р., протокол № 9

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для зарахування на навчання за освітнім ступенем «магістр»
за спеціальністю: 191 «Архітектура та містобудування»
ОП «Архітектура та містобудування»

Івано-Франківськ
2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового вступного випробування з дисципліни «Основи містобудування» є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОП «Архітектура та містобудування» при зарахуванні на навчання на основі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до ЗВО «Університет Короля Данила» у 2024 році.

Програма містить програмові вимоги до дисципліни «Основи містобудування» та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Список рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ»

Тема 1. Основні положення.

Поняття містобудівельної діяльності.

Основні завдання містобудування.

Урбанізація міських поселень.

Тема 2. Поняття «місто».

Сучасні види і системи розселення.

Критерії визначення міста.

Класифікація міських поселень: за кількістю населення; за народно-господарським профілем; за адміністративно-політичним і культурним значенням; за територіально-планувальними ознаками.

Генеральний план. Функціонально-планувальна структура міста.

Тема 3. Сельбищна територія міста.

Структурні елементи розпланування.

Система громадського обслуговування.

Функціонально-планувальна структура житлового району і кварталу. Щільність населення.

Мережа доріг та вулиць і організація пішохідного руху у мікрорайоні (житловому комплексі).

Гаражі і автостоянки.

Тема 4. Житловий комплекс (мікрорайон). Ескіз-ідея.

Ситуаційний план. Аналіз ділянки.

Схема функціонального зонування житлового комплексу.

Схема організації транспортно-пішохідного руху.

Ескіз-ідея генплану (М1:2000).

Тема 5. Житлова забудова і її роль у формування міського середовища.

Санітарно-гігієнічні та протипожежні вимоги до розміщення забудови.

Поверховість будинків у житловій забудові.

Просторова композиція житлових утворень.

Економіка житлової забудови і основні техніко-економічні показники.

Тема 6. Вулично-дорожня мережа міста.

Класифікація міських вулиць, доріг і площ. Червона лінія. Лінія забудови.

Параметри вулиць.

Тема 7. Громадський центр міста.

Загальноміський центр.

Організація мережі культурно-побутового обслуговування.

Система громадських центрів міста.

Тема 8. Елементи функціонально-планувальної структури міста.

Сельбищна територія.

Промислова зона. Складська зона.

Приміська зона.

Зона зовнішнього транспорту.

Паркові території.

Тема 9. Комплексний благоустрій міських територій.

Поняття комплексного благоустрою міських територій.

Архітектурне проектування благоустрою.

Вертикальне планування території.

Тема 10. Соціальні основи розвитку містобудівних систем.

Ієрархічні рівні розпланування території в Україні. Місто.

Житлове середовище. Виробничі комплекси.

Програми соціально-економічного розвитку.

Проблеми охорони навколишнього середовища.

Проблеми охорони культурної спадщини.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Антонов В.Л. Градостроительное развитие крупнейших городов. / В.Л. Антонов. – Киев-Харьков-Симферополь. – 2005. – 644 с.
2. Білоконь Ю.М. Проблеми містобудівного розвитку територій: Навчальний посібник. / Ю.М. Білоконь. – К.: Укрархбудінформ, 2001. -70с.
3. Волков Д. П. Благоустрій міських територій / Д. П. Волков. – К., 1999. – 245 с.
4. Гутнов А.Э. Эволюция градостроительства. / А.Э. Гутнов. – М.: 1984.
5. Дідик В.В., Павлів А.П. Планування міст: Підручник. / В.В. Дідик, А.П. Павлів. – Львів: Львівська політехніка, 2006. – 412 с.
6. Досвід та перспективи розвитку міст України. Методичні аспекти територіального планування. Зб. Наук. Праць. Вип.5. / Відпов. Ред. Ю.М. Білоконь. – К.: Ін-т Діпромiсто. – 2003. – 172 с.
7. Клошниченко Є.С. Соціально-економічні основи планування і забудови міст. / Є.С. Клошниченко. – К.: Укрархбудінформ, 1991. -346 с.
8. Містобудування. Довідник проектувальника. / За ред. Т.Ф. Панченко. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 192 с.
9. Основи теории градостроительства. Учеб. для вузов спец. «Архитектура» / Яргина З.Н, . Косицкий, В.В. Владимиров и др.; Под ред. З.Н.Яргиной. – М.: Стройиздат, 1986.-326с., ил.
10. Посацький Б. С. Основи урбаністики. Частина І. Урбанізація та територіальне розпланування / Б. С. Посацький. – Львів: «Компанія Манускрипт», 2002. – 120 с.
11. Фомін І.О. Основи теорії містобудування. / І.О. Фомін – К.: Наукова думка, 1997. – 192.с.

Допоміжна

1. Демин Н.М. Управление развитием градостроительных систем / Н.М. Демин – К.: Будівельник, 1991г.- 62с.
2. Заходи, щодо покращення благоустрою міста. / [За ред. Н.Г. Гаркави]. – Сімферополь, 1996. – 25 с.
3. Ксеневич М.Я. Українська архітектура, її визначальний контекст у просторі, часі інформації. Основи українського архітектурознавства. – К.: Українська академія архітектури, Київський національний університет будівництва і архітектури, «МП Леся», 2005. – 426с.: іл..
4. Районная планировка. Справочник проектировщика. – М.: Стройиздат, 1986. – 286 с.
5. Сосновский В.А. Русакова Н.С. Прикладные методы градостроительных исследований / Сосновский В.А. Русакова Н.С.: Учеб пособие. – М.: «Архитектура –С», 2006. – 112 с.,
6. Тімохін В.О. Архітектура містобудівного розвитку. 7 книг з теорії містобудування. – К: КНУБіА. – 2008. – 629 с.,іл..
7. Тосунова М. И. / Планировка городов и населенных мест. М: 1975. – 268 с.

Інформаційні ресурси

1. Габрель М.М. Загальна методика естетизації міського середовища // Записки Наукового товариства імені Шевченка. — Том ССXLIX. Праці Комісії архітектури та містобудування. — Львів, 2005. — С. 406-414 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.anthropos.lnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3636>
2. Закон України «Про благоустрій населених пунктів» від 06.09.2005 № 2807-IV. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>
3. Закон України «Про основи містобудування» від 16.11.1992 № 2780-XII. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
4. Районне планування [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://bibliograph.com.ua/spravochnik-181-4/48.htm>
5. Територіальне проектування та районне планування. Частина 1: Основи територіального проектування та районного планування територій населених пунктів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dsr.univ.kiev.ua/pub/127776/>
6. Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. ДБН 360-92 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://kga.gov.ua/files/doc/normy-derjavy/dbn/Mistobuduvannja-Planuvannja-i-zabudova-miskyh-i-silskyh-poselen-DBN-360-92.pdf>

Програму розроблено кафедрою архітектури та будівництва (протокол №9 засідання кафедри від 23 квітня 2024 року)